

ERDÉLYI MAGYARÁG

Felolós szerkesztő
Kádár Miklós
Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőségi órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, (Nagyvárad) P.M. Viteazul Nagviciactér) 4 Telefon: 380

Ara 1 lej
IV. évfolyam 24 sz.
1935. január 24
Csütörtök

Január 31-én megy Laval és Flandin Londonba Anglia már nem ellenzi a francia-orosz közeledést

Genf, január 22.

A Népszövetség érdeklődése Flandin és Laval római útja felé fordul. Ugy tudják, hogy az út ebben a pillanatban bizonytalan mert Laval csak akkor hajlandó Londonban a német egyenjosításról beszélni, ha tisztázzák a Keleti Paktum ügyét Németországgal vagy Németország nélkül. Ez a francia biztonsági politikai felelősséget követelése. Egyelőre sem Németország, sem Lengyelország nem hajlandó a Keleti Paktumhoz csatlakozni s ami Lavalt a legjobban zavarja az Moszkva sürgetése. A Szovjet

és német és lengyel ellenes magatartást öltött és sürgős döntést kíván.

A déli órákban az a hír terjedt el, hogy Laval és Flandin január 31-én utaznak Londonba.

Laval tegnap hosszasan tárgyalt Flandinnal, majd fogadta az angol nagykövetet. Francia hivatalos körök hangsúlyozzák, hogy Londonban nem az európai kérdések megoldása végett, hanem csak a lehetőségek tanulmányozása céljából megy át Laval és Flandin.

Laval egyébként, pénteken délután nyilatkozott a külügyi és gyarmattügyi bizottságok előtt a római paktumról, a saarvidéki szavazás után előállott helyzetről és a legutóbbi genfi tanácskozások eredményeiről.

A Havas londoni jelentés alapján arról ír, hogy angol körökben eddig elengedték a francia-orosz közeledést, mert a régi szövetségi rendszer feltámasztásától féltek. Most azonban az a vélemény alakult ki, hogy ez a szövetség jogosult, ha Németország nem hajlandó csatlakozni a Keleti Egyezményhez.

Londonban meghalt dr. Varjassy Lajos, a szegedi kormány volt pénzügyminisztere

Bucuresti, január 22.

Az angol főváros rendőrsége távirattal közölte a bucuresti rendőrséggel, hogy

Varjassy Lajos, az egykori szegedi kormány volt pénzügyminisztere 58 éves korában Londonban meghalt.

Varjassy a háború alatt Aradon élt, majd a forradalom kitörésekor rendkívül nagy szerephez jutott. Mint a szegedi kormány tagja, Aradon ő folytatott tárgyalásokat a megszálló francia csapatok vezetőivel, majd

a bevonuló román csapatokkal is.

Az impérium átvétele után Horthy magyar kormányzóval az akkori szegedi főparancsnokkal személyes összetűzése támadt. Ekkor Romániába emigrált. Előbb Aradon élt, majd a fővárosba ment, ahol Bölönyi Györggyel együtt a "Bukaresti Lapok" című ujságot adta ki, amely később megszűnt. Varjassy ekkor ügyvédi irodát nyitott. Jelentős szerepet vitt a hírhedt Juhas-perber is. A per után Londonba ment, ahonnan most halála híre érkezett.

Agyonlőtte feleségét és önmagát egy kapitány Tg.-Muresen (Marosvásárhelyen)

Tg. Mures (Marosvásárhely), január 22.

Megrendítő szerelmi tragédia történt Tg. Muresen (Marosvásárhelyen). Alexandrescu Alexandru kapitány, a Cercul de Recrutárához tartozó tiszt, Samsonovici volt hadügyminiszter unokatestvére ma reggel szolgálati revolverével két lövéssel lelőtte feleségét, majd önmagával végzett. Alexandrescu Alexandru lengyel nőt vett feleségül. Már kezdettől fogva nem élték jó házasságot. Napirenden volt közöttük a ve-

szekedés. Ma reggel is összetűztek, melyek során a kapitány

előrántotta revolverét, két lövéssel leterítette feleségét, majd önmaga ellen irányítva a revolvért, szívenlőtte magát.

Mind a kettőt vérben fetrengve találták meg. Mire segítség érkezett a kapitány meghalt, míg az asszonyt életveszélyes sérülésekkel szállították kórházba. A tragédia általános megdöbbenést keltett.

Shwoy István tábornok lett a magyar honvédség főparancsnoka

Budapest, január 22.

A Budapesti Közlöny kedd reggeli száma közli a magyar honvédség vezetésében beállott változásokat. Eszerint a kormányzó saját kérésére felmentette állásától Kárpáthy Kamilót a honvédség főparancsnokát. Ugyancsak felmentették állásától Röser Vilmos vezérkari főnököt és Vox Waldemár gyalogsági vezértábornokot. Amikor ezeket a végzéseket saját kérésükre meghozták, ugyanakkor Vox Waldemárt az I. osztályú érdemrend nagykeresztjével tüntették ki.

A kormányzói kézirat közlése szerint a honvédség új főparancsnoka Shwoy István tábornok lett, míg Somkuthy Károly tábornokot vezérkari főnökké nevezték ki.

Ugyanakkor soronkívül altábornagyi rangot kapott. A honvédfőparancsnok helyettese Vitéz Sipos Árpád, a vezérkari főnök helyettese pedig Nagyfalusi Rácz Jenő tábornok let. Keresztes Fischer Lajos tábornokot a kormányzói iroda főnökévé nevezték ki.

Felakasztotta magát egy 76 éves gazda Diosigon

Diosig (Dioszeg) jan. 22.

A diosigi csendőrség telefonon jelentette az ügyészségnek, hogy Adorján Mihály, 76 éves gazdálkodó ma reggel háza padlásán felakasztotta magát. Mire rátaláltak már halott volt. Az öreg ember kétségbeeset tetét gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el.

A 250 nyereményes készpénzlombola 3. száma

Kivágandó és összegyűjtendő

Igazoló szelvény.

Aki 30 szelvényt összegyűjt, az részt vehet a készpénz-sorsjátékon

1935 január 21 - február 20.

Rádió közli a községi bírákkal a kormányrendeleteket

Bucuresti, január 22.

A belügyminisztériumban azzal a tervvel foglalkoznak, hogy a falusi községházakon rádiókészülékeket szerelnek fel. Incu let belügyminiszter ugyanis azt tervezi, hogy a rádió keresztül naponta tájékoztatja, majd a falusi bírákat és jegyzőket a hozott határozatokról és rendeletekről. A falusi rádió készülékeket a Discom fogja felszerelni és karbantartani.

Magyarország szabadkikötőt kapott Fiumében

Róma, január 22.

Az olasz hivatalos lapban ma megjelent a rendelet, amely Fiumét szabad kikötővé nyilvánítja a magyarországi áruk számára. A magyar áruk Fiumében azonos elbírálás alá kerülnek az olasz árukkal.

Elítélték egy sikkasztó pénzbeszedőt

Tg.-Mures, január 22.

A tábla tegnap tárgyalta Vita Grigore a tarnava-megyei Mezőgazdasági Kamara pénzbeszedőjének büntígyében beadott fellebbezést. Vita a reábizott pénzből 40 ezer lej sikkasztott el, amiért a törvényszék háromhavi börtönre és a kár megtérítésére ítélte. Az ítéletet a tábla egészében helybenhagyta.

Betörés a javítóintézet templomába

Aszod, január 22.

Ismeretlen tettesek a múlt éjjel betörték az aszodi javítóintézeti katolikus templomába, ahol kidobálták a szent ostyákat a földre, az arany szentségtartót pedig elemelték. A hatóságok megindították a nyomozást és megállapították, hogy a betörés a javítóintézetben lakók közül követte el egy fiatal gyerek, aki azért került a javítóintézetbe, mert egy másik templomot egyszer már kirabolt. A templom-tolvajt bíróság elé állítják.

16 éves munkáslány öngyilkossága

Timisoara, január 22.

Tegnap este gyárvárosi lakásán mérgezte magát Manes Iona 16 éves munkáslány. Kórházba szállították, ahol gypmormosást alkalmaztak. Az életunt leány állapota rendkívül súlyos. Kihallgatni még nem lehetett és így nem tudják, milyen méreggel követte el az öngyilkosságot, sem azt, hogy miért akarta eldobni magát az életet.

2 oldal.

"EDELIA MAGYARSAG"

1935. JANUÁR 24.

Éhségstrájkba kezdett a feleséggyilkos kapitány,

mert a hajón nem bocsájtottak luxuskabint a rendelkezésére

Newyork, január 22.

Ismeretes olvasóink előtt Podraz jugszláv kapitány esete, aki feleségét gyilkolta meg Newyorkban. A jugoszláv hatóságok elfogták a kapitányt, aki erős fedezet alatt most szállítanak Newyorkba, hogy bíróság elé állítsák. A hajó kapitánya most rádió útján a newyorki hatóságok tudomására hozta,

hogy Podraz kapitány éhségstrájkba kezdett. Ugyanis a kapitányt a hajó rabcellájába helyezték el. Ez nem tetszett a kapitánynak, aki azt követelte, hogy luxuskabint bocsássanak rendelkezésére. Mivel ezt akérését nem teljesítették Podraz, a feleséggyilkos kapitány éhségstrájkba kezdett.

Tűz az álarcosbálon

Egy berlini bankár palotájában rendezett táncmulatságon tüzet okozott a fényképész-magnézium. -- Tíz nő súlyos égési sebeket szenvedett

Berlin, január 22.

Tegnap egy berlini bankár álarcosbált rendezett palotájában. Javában állt a tánc a zsúfolt termekben, amikor hirtelen

tűz támadt. A termekben borzalmas pánik keletkezett, a táncosok ajtókon ablakon át igyekeztek menekülni.

A hirtelen kitört tűz azonban veszedelmes gyorsasággal terjedt tovább és

belekapott a nők lenge ruhájába. Tíz nő rendkívül súlyos égési sebeket szenvedett.

A tüzet a bálon jelenlevő fényképész gondatlansága okozta. A fényképész ugyanis felvételért akart készíteni és magnéziumot lobbantott lángra. A láng belekapott a terem díszítéseibe és gyorsan lángbaborította a díszítésül szolgáló papír- és szövet-szalagokat. A vizsgálat megindult.

Cernautiban megtalálták a satumarei (szatmári) rendőrség sikkasztó tisztviselőjét

Satu-Mare, január 22.

Máfél évvel ezelőtt történt, hogy Pinye Romulus satu-marei (szatmári) rendőrkömiszár 180 ezer lej sikkasztott és megszökött. A megindított nyomozás eredménytelen maradt és a törvényszék távollétében egy évi és két hónapi börtönre ítélte a magáról megfélemlített rendőrtisztviselőt.

Most azután értesítés érkezett a rendőrségre, hogy a régóta körözött Pinye

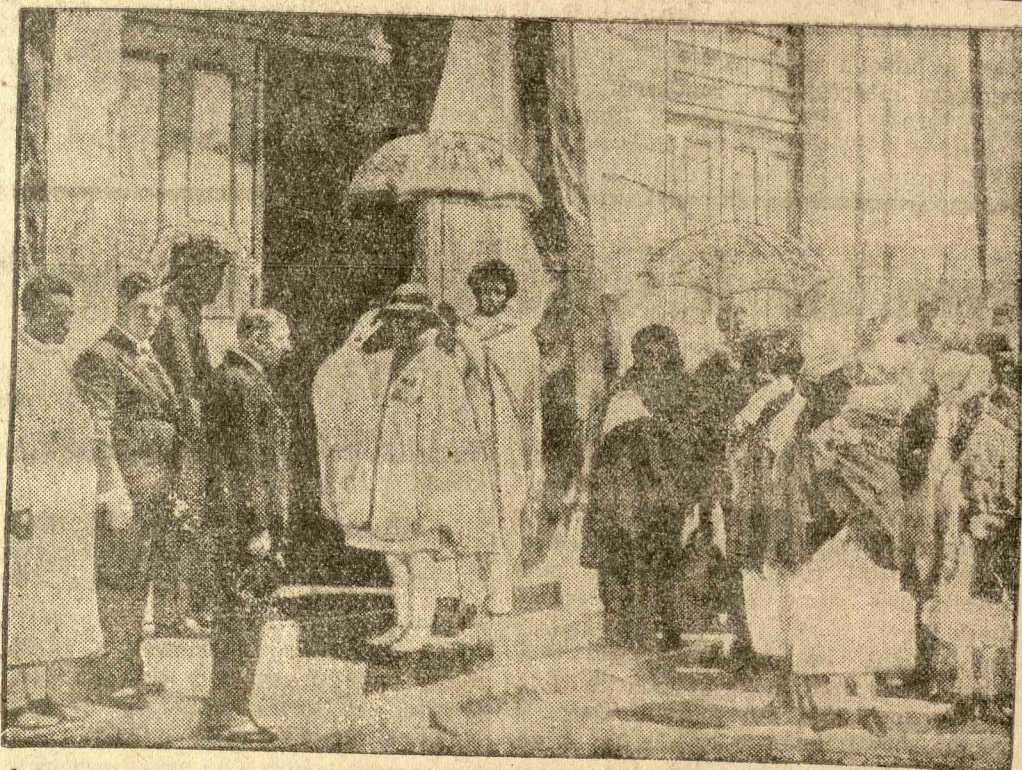
Cernautiban tartózkodik és az ottani betegégyzónánál hivatalfőnöki szolgálatot teljesít.

A rendőrség azonnal táviratilag intézkedett,

hogy a sikkasztót tartóztassák le és szállítsák Satu-Marera (Szatmárra).

Ugyancsak táviratilag kérte a satu-marei (szatmári) rendőrség a bucarestii rendőrséget, hogy a fővárosban tartózkodó Pop Tiberiust tartóztassák le. Pop Tiberiu a prefektusi hivatal igazgatója volt, állásából azonban elmozdították, mert a Dacia-szálló igazgatója valamint egy kereskedő feljelentést adtak belőle csalás miatt.

A Dacia étterem tulajdonosa egyébként tegnap Pop Tiberiu ruháit elárvereztette, amelyekért 10 ezer lej folyt be. Tekintve, hogy a számla 30 ezer lejnél is többet tesz ki, ez az összeg édes-keves.

Abesszinia császára megnyitja az új parlamentet

Haile Selassie, Abesszinia császára (fehérben szalutál) az új parlament épületét átadja a használatnak. Körülötte a kormány és a parlament vezető tagjai.

Tatarescu miniszterelnök ígéretet tett a turdai kisiparosok sérelmeinek orvoslására

Turda, január 22.

A turdai kisiparosok szövetsége az elmúlt napokban kérésre járult a miniszterelnök elé, akit arra kért, hogy a kisiparosok elviselhetetlen adóterheiről könnyítsen és a hátralékok megfizetését méltányos megoldással tegye lehetővé, mert a szárazság és gö-

pek, valamint házi ingóságok lefoglalása és elárverezése még a mai erejéig kereseti lehetőségeiktől is megfosztja őket.

Tatarescu miniszterelnök sok megértéssel fogadta a kisiparosok kérelmét és ígéretet tett arra nézve, hogy minden lehető elkövet a sérelmek orvosa hatása végett.

Másfélkre ítélték az erdőőrt, aki agyonlőtt egy fatolvajt

Tg.-Mures, január 22.

Tegnap ítélték a tg.-muresei (marosvásárhelyi) tábla Kilyén Károly erdőőr fellett. Buzal (Buzaház) közelében történt, hogy Béres Ferenc gazdálkodót több ízben falopáson érték az erdőn. Legutóbb Kilyén Károly tettenérte és meg akarta zálogolni, de Béres lelőtte az erdőőrt és elmenekült. Kilyén utolsó erejét összeszedve, felkelt a földről és a fatolvaj után lőtt. A golyó Bérest vállon találta, de sebével nem ment or-

voshoz, hanem otthon próbálta magát pókhálóval és egyéb háziszerekkel gyógyítani. Ennek következtében

a seb elmozgósodott és Béres Ferenc borzalmas kínok közt meghalt.

A törvényszék annak idején halált okozó súlyos testi sértés miatt az erdőőrt másfél évi börtönrre ítélte.

Az erdőőr a táblához felebbezet, amely a tegnapi tárgyaláson jóváhagyta a büntést.

Egy ismertnevű zongora művész nő tragédiája

A Dunába akart ugrani, mert kedvese elhagyta

Budapest, január 22.

Különös öngyilkossági kísérlet történt a múlt éjjel Budapesten. A Lánchídon a múlt éjjel egy honvédtiszt áttá, mint egy jól öltözött urinő felkapaszkodott a korlatra, hogy a zajgó Dunába vesse magát. Odarohant és az utolsó pillanatban sikerült megragadni a nő ruháját és megakadályozni a szörnyű öngyilkosságot. A hölgyet bevitte a legközelebbi órszobára, ahol kiderült, hogy az öngyilkosjelölt nem más, mint Arjoca Lucia ismert zongoraművész.

Arjoca Lucia nagyon jó családból származott. Egészen fiatal leány volt, amikor édesanyja súlyos beteg lett. Már-már halálán volt és papot kívánt. Elhívták hozzá a nemrégiben felszentelt Zsivanovics László kátholikus papot, aki miután meggyónította Lucia édesanyját a leánnyal beszélgetésbe

kezdett. A fiatal pap és a még fiatalabb leány időközben megbarátkozott. Ez a barátság már két éve tartott, amikor megdöbbentő fejzethez érkezett a szerelmi regény. A fiatal leánynak gyermeke született. Közben azonban a fiatal papot emiatt felfüggesztették papi hivatásának gyakorlásáról. A kétségbeesett leányanya egyik levelet a másik után menesztette a pap után, akit felszólított, hogy tegyen eleget ígéretének és vegye feleségül. A levelekre nem érkezett válasz, de amikor a leány botrányról fenyvesztőzt Zsivanovics zsarolásért feljelentette Luciát, akit a bíróság tíz pengő pénzbüntetésre ítélt. Ez ítéletet nemrég hozták nyilvánosságra és bár a végrehajtást felfüggesztették, a fiatal leányanya annyira szívére vette barátja hűtlenségét, hogy beleakart ugrani a Dunába.

Săcuenii (Székelyhidi) hírek

— Évtizedek óta nem emlékeznek hasonló erős télre az Érmelléken. Napok óta tartó erős havazás után felmért hó borítja Székelyhidet és környékét. A havazás most már megszűnt, a hatalmas hófúvások miatt azonban minden szünetel, a forgalom teljesen megbénult. A környező falvak egymástól és Székelyhidi-től teljesen el vannak zárva. A Székelyhid—Margitta—Szilágysomlyói vasútvonalon 4 nap óta egyetlen vonat sem közlekedik. Eléinte ügye-bajjal, hősek segítségével több órák késéssel megértek a vonatok, 4 nap óta azonban ez teljesen lehetetlen a több méteres magas hófúvások miatt. Jellemző a hideg télre az alábbi kis eset is: Évtizedek óta nem láttak farkast télen Székelyhiden. A napokban az úgynevezett "Felsővároson" több helyen farkasok jelentek meg, sőt az egyik gazda Marozsán János istállójába behatoltak és egy borjút szétjel marcangoltak. — A hidegnek tudható be, a terményárak hirtelen emelkedése is,

mert vidékről semmit sem lehetett a legutóbbi hetivásárra behozni, mikor is az árak a következők voltak; buza 450, rozs 330, zab 280, kukorica 250, burgonya 80 lei.

— Farsangi szórakozások Săcuenii (Székelyhiden). Tekintettel a közelgő farsangra az összes egyesületek és jó ékony egyletek igyekeznek a maguk farsangi bálját vagy műkedvelő előadását megrendezni. Az Icaros-otthon műkedvelői operettre készülnek, a Polgári Olvasó Egylet megkezdte a "Jankó" című nép színmű próbáit. Február 3-án tartja egyé-ként az Iparos Otthon az összes helyiségekben a hagyományos Fatyus Bálját, mely az előjelek szerint nagyszerűen fog sikerülni. A leányegyletek mintájára megalakult Székelyhiden a ref. Legényegylet is, mely legközelebb a farsang folyamán szintén műsoros előadással fog a nagyközönségnek bemutatkozni.

Helyreállt a vasúti forgalom a Bánságban

Timisoara, január 22.

Ismeretes, hogy a hófúvások a Bánságban végezték legnagyobb pusztításukat, amelyek következtében a vasúti forgalom is napokon át szünetelt. Több vonalon. Most végre sikerült a pályákat megtisztítani a hó tömegektől és a vasúti forgalom is teljesen helyreállt. A vonatok közlekedésében természetesen most is vannak kisebb-nagyobb késések, ami a nagy hideg és hóviharak következtében elkerülhetetlen.

Egy gazdatiszt megrázó öngyilkossága

Debrecen, január 22.

Megrendítő öngyilkosság történt a Kásvárda melletti Pethő birtokon. Szikszai Mihály gazdatiszt a múlt éjjel revolverrel agyonlőtte magát. Mire reggel rátaláltak, már halott volt. Az öngyilkos éjjeliszekrényén különös bucsulevelet találtak, amely így szól: "Kérem a hatóságot, hogy hozza nyilvánosságra öngyilkosságomat. Egy debreceni úriány miatt megyek a halálba. Szeretném, ha mihamarabb megtudná, hogy mit tett velem."

A hatóságok most megindították a nyomrást annak megállapítására, hogy ki a debreceni úriány, aki miatt Szikszai gazdatiszt véget vetett életének.

Töltőtoll vásár

Garanált arany töltőtollak már 100 leitől kezdve

Nagy választék, a legújabb szisztéma, minden változatban

Pásztor Ede

könyv, papír és írószer áruháza
Piaja Mihai Viléazul 4.

RÁDIÓMŰSOR

SZERDA

Bucuresti: 13: Vizálás. Déli zene 10 mezek 13.45: Előadások hírei, tőzsdei jelentés és könnyű lemezek 14.15: Beszélőújság 14.40: Könnyű lemezek 15: Rádiózenekar 19: Beszélőújság 19.15: A zene folytatása 19.50: Rádiógyetem 20: Felolvasás 20.35: Lehár: Friderika, háromfelvonásos operett az Operaházból.

Budapest: 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek 11: Hírek 11.20: Felolvasás 11.45: Felolvasás 12.10: Nemzetközi vígjelzőszöveg 13: Déli harangszó az egyetemi templomból, időjárásjelentés 13.05: Lakatos Árpád tárogatózik: zongorakísérettel 13.35: Hírek 14—15.20: Hanglemezek 14.20: Pontos időjelzés 15.40: Hírek 17.10: A rádió diáklélménye 17.45: Pontos időjelzés 18: Petőfi és Teleki Sándor gróf barátsága 18.30: Horváth Rezső és cigányzenekara 19: A Száz könyv-sorozatban Schöpfung Aladár Komény Zsigmond báró: Zord idők c. regényét ismerteti 19.20: A cigányzenekar muzsikája 19.55: Az Operaház előadásának közvetítése: Turandot. 21.10: Vidám és komoly történetek Pucciniről. Kiállás Zoltár előadása. 22.30: Hírek, időjárásjelzés. 23.30: A Bachmann szalonkvintett 24.30: Sebő Miklós énekel.

(Folytatjuk)

A két legtöbb szavazatot nyert lekösz között pótválasztást rendeltek el, amelyek határidejét január 15-re tűzték ki. Természetesen megindult a korteskedés is mindkét részről, de a nagy küzdelem a választás után sem dőlt el, mert mindkét jelöltre egyformán 16—16 szavazat esett. A választások során egyébként is több vitás eset merült fel, mert egyes községek egyáltalán nem, — mások megkésve küldték be szavazataikat úgy, hogy az összehívandó egyházmegyei közgyűlésnek kell döntenie.

nikákat. A kérdésben semmi szokatlan nem volt, dr Verebély szívesen beegyezett. — Négy napig volt a klinika vendége dr Somlyódi, amikor a klinikával szomszédos üzletekből egy egész csomó ruhaneműt rendelt. Minden csomagot az egyik betegosztályra vitetett, amelynek folyosóján a segédek a számlával türelmesen vártak, amíg a doktor át nézte a csomagokat. Nagyon sokáig vártak, míg végre az egyik bekopogtatott a szoba ajtaján, amely mögött azonban más senki sem volt. Kiderült, hogy dr Somlyódi egy másik ajtón észrevétlenül meglépett a klinikáról. A vakmerő szélhámosságot a rendőrségnek jelentették, ahol a személyleírás után azonnal felismerték a szélhámosban Gereben Györgyöt, akit sikerült letartóztatni.

Az emigránsok árada a — separatisták és kommunisták — indult meg a francia — saarvidéki határon át, akik Franciaországban kívánnak megtelepedni. Viszik a gyermekeiket és a batyujukat.

Megindult a készpénz-tombola

Hétfő óta közöljük lapunk 2. oldalának elején a megindult óriási készpénztombola igazoló szelvényeit. 30 napon át kell gyűjteni a szelvényeket ahhoz, hogy a tombola sorsjegye megszerezhető legyen. A készpénz-tombola híre érthetően nagy érdeklődést keltett olyan körökben is, amelyek eddig nem tartoztak olvasó táborunkhoz. Sokan csatlakoztak ez alkalomból olvasóink mellé

azok, akik részesülni akarnak a tombola eszéiben. A nyeremények számát már felemeltük 250-re, hogy még több olvasónknak legyen nyeremény.

A lejárt újévi tombola sorsjegyei még 3 napig kaphatók. Pénteken utolsó nap. — Igyekeztek tehát mindenki, aki részesülni akar a 250 nyereményben.

Két óriási tűzvész Bucurestiben

Leégett az Ügyvédi Kamara épülete és a hatalmas Govora palota. — Százmillió lej a kár

Bucuresti, január 22.

Hétfőn éjszaka két borzalmas erejű és méretű tűz pusztított a fővárosban. A kora esti órákban értesítették a tűzoltókat, hogy a Calea Motilor-on kigyulladt a bucurestii Ügyvédi Kamara hatalmas épülete. A gyönyörű ujonnan épült palota már hatalmas lángokban állt, mire a tűzoltóság kiérkezett és a tűzoltók hozzá sem kezdhettek a lokalizálásához. A legnagyobb baj az volt, hogy a Kamara ötödik emeletén van a Metro Goldwyn filmiroda óriási raktára és a film-tekerések pillanatok alatt lángba borították az egész emeletet. Mentésre gondolni sem lehetett és így az épület reggelre, majdnem teljesen megsemmisült.

Az Ügyvédi Kamara épülete még lángokban állt, amikor értesítették a tűzoltó főparancsnokságot, hogy kigyulladt Bucuresti egyik legnagyobb és legszebb épülete, Brezalanu utcán levő Govora palota. A tűz itt is pillanatok alatt terjedt el és mentésre gondolni sem lehetett. A palota nagy része leégett. Az együttes kár 100 millió lej. A hatalmas tüzek következtében az égő épületek környékén ugyiszólván minden forgalom megállt. A vizsgálat megindult annak kiderítésére, hogy a pusztító tüzeket mi okozta.

Nyugodtan védekezik Rákosi Mátyás a bíróság előtt

Nem voltam népbiztos -- mondja a kommunista vezér, aki tíz év óta börtönben ül

Budapest, január 22.

Óriási érdeklődés mellett kezdte ma tegnap a budapesti törvényszék Rákosi Mátyás, a volt kommunista népbiztos perének tárgyalását, amelyen rengeteg külföldi újságíró, továbbá a párisi és londoni szovjet-követek is megjelentek.

Tíz óra előtt vette kezdetét a tárgyalás, amikor is Szemák elnök a vádlottat szólította. Rákosi Mátyás alacsony, kopasz ember, meglehetősen nyugodtan viselkedik a bíróság előtt. Az elnök felteszi a kérdést, hogy mi a foglalkozása.

— Foglalkozásomra nézve 10 év óta rab vagyok — mondja Rákosi Mátyás.

Rákosi ugyanis 8 és fél évet töltött a Csillagbörtönben, kiszabadulása után pedig azonnal vizsgálati fogságba került.

A vádirat felolvasásánál kiderül, hogy Rákosit felsőszétséssel, statáriális bíróságok felállításával, 17 rendbeli gyilkosságra

való felbujtással és pénzhamisítással vádolják.

Rákosi nyugodtan kijelenti, hogy nem érzi magát bűnösnek.

Majd elmondja, hogy a Galilei kör titkára volt, 1915-ben orosz fogságba került, majd Budapesten a vörös őrség parancsnoka lett, de tényleges népbiztos soha nem volt. Az elnök felmutatja a népbiztosi kinevezéséről szóló okmányt, mire

Rákosi kijelenti, hogy ezt az írást eddig soha nem látta.

Ezután részletesen ismerteti Szamucly Tibor működését, majd kijelenti, hogy a hamis pénzeket Lengyel Gyula nyomta. Rákosi hangoztatja még, hogy helyesnek tartja az a határozatot, hogy a kommunista elvknek ellenszegülőket halálal bíntessék. A tárgyalás folyik.

Felmentett a törvényszék egy 68 éves embert a lilomtiprási kísérlet vádja alól

Az anya ki akarta kaparni a vádlott szemét a tárgyalóteremben

Oradea, január 22.

A törvényszék negyedik szekciójának Kovács-Babic tanácsa ma tárgyalta Árvai Mihály 68 éves ceicai (csékei) lakos büntetését, aki azzal volt vádolva, hogy Minger Mária 12 éves leánya ellen erkölcselen mérenyletet akart elkövetni. A bíróság kihall-

gatta a vádlottat, aki tagadja a vádat. Kijelenti, hogy a kérdéses éjszakán, 1932. június 17-én éjjel Mingeréknél aludt, ahol a szállása volt. Ugyanabban a szobában aludt még az asszony és 12 éves leánya.

— Nagyon jól bevacsoráztam, — mondja a vádlott, — úgy hogy éjjel nagy szom-

jaszra ébredtem. Felkelttem és keresni kezdtem a sötétben a vízes kanecet. Lehet, hogy véletlenségből hozzáértem a kislány kezéhez, mire az ijedten sikoltozni kezdett. De, hogy én olyan szándékkal keltem volna fel. Hogy gondol o'yat az az asszony.

Behívják a 12 éves leányt, aki állítja, hogy az öregember erkölcselen szándékkal közeledett felé.

Tanuként kihallgatják még az anyát, Minger Mária, aki mint egy furia rohant a terembe és a bíró kérdésére, hogy mit kér a vádlottat, azt mondja:

— Nem kérek én semmit, csak engedjék hogy megöljem. Ezrel Árvaira rontott és hüvelykujjával ki akarta szúrni a szemét.

Valóságos botrány tört ki a teremben. Az elnök legnagyobb erőfőre van szűkítve, hogy a dühöngő asszonyt lefoglalják és kivessék. Közben pedig még ordítja. Majd adok én neked, összerugdallak.

A perbeszéd során az ügyész dr. Ieremia maga kéri a vádlott felmentését, mert semmivel sem bizonyosodott be, hogy Árvai elkövette volna a vádat, vagy pedig csak meg is kísérelte volna az erkölcselen mérenyletet. A bíróság rövid tanácskozás után felmentette Árvait a vád és következménye alól. Az ítélet jogerős.

— Elhajásodásnál, köszvénynél és cukorbetegségnél, oxauria és phosphaturia képződésénél, húgysavas sók lerakódásánál a természetes „Ferenc József” keserűvíz javítja a gyomrot és a belek működését a tartósan előmozdítja az emésztést. Több jeles orvos az anyagcserebeli celszerűbb gyógymódja után kutatva, már a múlt században megállapította, hogy a Ferenc József vizkúrával nagyon szép eredményt lehet elérni.

Kilenc embert mart meg a veszett kutya az oradeai szőlőhegyen

Oradea, január 22.

Mirki György szőlőbirtokos kutyája a szőlőhegyen

öt felnőttest és négy gyermeket harapott meg.

Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a kutya veszett volt és ezért dr. Crisan tisztis orvos rendeletére, a kutyaharapás áldozatait névszerint: Mirki Györgyöt, Mirki Józsefet, Mirki Sándort, a 9 éves Mirki Pétert, Lukács Erzsébetet, a 6 éves Szijgyártó Lajost, a 9 éves Molnár Józsefet és édesapját id. Molnár Józsefet, valamint a 8 éves Szabó Károlyt

beutalták a város költségén a cluj (kolozsvári) Pasteur intézetbe.

Érdekes, hogy a veszett kutyát szabadon hagyták garázdálkodni több napon át, ahelyett, hogy az első harapás után agyonverték volna.

A veszett kutya tömeges marásai az egész szőlőhegyen nagy izgalmat keltettek.

Szerkesztői üzenetek

— Fiszta János. Talpas. Intézkedtem a kért ügyben. Tombolajegyet bármelyik bizalmasunknál átveheti.

Időjárás

A hideg némi enyhülése, változó felhőzet, néhány helyen havazás. A hegyeken élénkebb szél.

5. oldal. "ERDELYI MAGYARSÁG" 1935. JANUÁR 22.

Felépítik az oradeai vásárcsarnokot

Harmincmillió kölcsönt vesz fel a város

Az interimbizottság tegnap délutáni ülésén a főmérnök hivatal érdekes és nagy-horderejű javaslatot terjesztett be. A főmérnöki hivatal indítványozta, hogy az interimbizottság keresse meg a belügyminiszteriumot és kérje fel, hogy

egyszakaszos törvényjavaslatot terjess-

zen a parlament elé, amely felhatalmazza az oradeai interimbizottságot 30 millió kölcsön felvételére vásárcsarnok építése céljából.

A főmérnöki hivatal máris hozzáfog a vásárcsarnok tervének kidolgozásához a 30 millió kereten belül.

Az Utazók Egyesületének nemes gesztusa

Ingyen szállóhelyet kapnak a hajléktalanok a Calea Victoriei (Kolozsvári) úton

Nemes emberbaráti intézmény lépett életbe tegnap este Oradeán. Az Utazók Egyesülete, amely tagjainak szociális érdekeit üdvösen szolgálja, a hajléktalanok részére menhelyet állított fel és ezzel lenetevé teszi, hogy szerencsétlen, elesett emberek nincsenek többé kitéve a megfagyásnak az uccán való elpusztulásnak.

Az Utazók Egyesületének jótekonyságainak segítségére sietett az izr. szentség, melynek elnöksége a Calea Victoriei (Kolozsvári uccán) a zsidó kórház melletti alapítványi épületben három szobát adott át

a tervezett éjjeli menhely részére. Így sikerült megvalósítani a dicséretes tervet, megnyílhatott a hajléktalanok ingyen szálló helye.

Este 7 órakor jelentkezhetik a hajléktalanok szállásért. Sült burgonyát, forró teát kap és alvó helyet a meleg szobában, ahol reggel 8 óráig tartózkodhatik. Az éjjeli menhely tegnap estétől fogva rendelkezésre áll. Az Egyesület elnöksége tegnap bejelentette elhatározását a rendőrségnek, ahol természetesen örömmel fogadták a bejelentést.

Botosani városában ütötte fel tanyáját Coroiu a bandita

Bucurestiből jelentik: A botosani csendőrség értesítést kapott, hogy tegnap este látták a közeli Targu Suli falucskájában Coroiu a banditát. A csendőrség azonnal erősítést kért és körülvették a falut. Itt azon-

ban az a felvilágosítást kapták, hogy Coroiu Botosani felé ment el. A csendőrség erre több razzitát tartott Botosaniban és sok előállítás történt, Coroiu azonban nem tudták elfogni.

Házbéradót vezetnek be?

Maniu Gyula Bucurestiben

Bucurestiből jelentik: Maniu Gyula tegnap megérkezett és az Athenaeum Palace szállodában vett lakást. Ugyancsak Bucurestibe érkezik ma Vaida is. Mihalache tegnap felkereste Maniut és ma Vaidával fog találkozni. Mihalache ismét megkísérli, hogy a két ellenfelet kibékítse, de nem hiszik, hogy akciója eredménnyel járna.

Az új költségvetés ügyében ma délután a pénzügyminiszter négy órán keresztül tanácskozott a miniszterium főtitkárával. Hírek szerint az 1935-36-os költségvetés végösszege jóval alatta marad a jelenleginek. A költségvetési tételek rendszeres feltekintéséhez egyébként csak a pénzügyi törvények megszavazása után lát hozzá Slavescu miniszter.

A Tempo új adót jelez. Hivatkozik Trestianu többségi képviselő és városi tanácsnokra, aki a főváros második kerületének tanácsülésén állította ki, hogy a pénzügyminiszter ufafta, úgynevezett házbéradót akar bevezetni. Miután a háztulajdonosokat hasonló címen már évek óta rendszeresen megadóztatják, az új terhek valószínűleg a lakóknak kell viselniük. Ha ugyan igaznak bizonyul Trestianu képviselő kijelentése.

Egyes fővárosi lapok úgy tudják, hogy a petroleummonopólium megvalósítása váratlan akadályok késleltetik. Ezek közt legfontosabb a petroleumiparosok álláspontja, mely éles ellentétben áll a kormány tervével. A hét folyamán újabb tárgyalások lesznek a petroleumipar érdekeltségei és a pénzügyminiszter között.

Sulyos baleset az oradeai zsidókórház előtt

Sulyos baleset történt tegnap délután a Calea Victoriei (Kolozsvári ucca) a Zsidó Kórház előtt. Léczi János 75 éves koldus át akart menni a tulsó oldalra, amikor elcsúszott a sikos uttesten és egy szekér alá került olyan szerencsétlenül, hogy bal lábát eltörte.

A Zsidó Kórházban részesítették első segélyben, majd a kihívott mentők a kórházba szállították át, ahol a törött lábat gipszbe tették.

A 17-ik hadosztály parancsnokságától

7-ik számú rendelet

Mi, Ilcusu Ioan, a 17-ik hadosztály és Oradea város helyőrségi parancsnoka, tekintettel az 1933. december 30-án életbelépett ostromállapotra és hogy ez az ostromállapot szintén királyi kizárattal 1934. szeptember 14-én meg lett hosszabbítva, tekintettel arra, hogy azokon az egyesületeken kívül, amelyeket 1934. november 16-án mint az állam biztonságára veszélyeseket, feloszlattunk, veszélyes még az állam biztonságára kommunista működésénél fogva.

Elrendeljük:

1. A Kereskedelmi alkalmazottak független szindikátusának feloszlását.
2. Ennek az egyesületnek újjaszervezése, vagy gyűlések tartása tilos.
3. Akik ezen rendelet ellen vétének, szigorúan meg lesznek büntetve.
4. A jelen rendeletet kifüggesztik a nyilvános helyeken.
5. A rendőrség, valamint a karhatalom meg van bízva ezen rendelet végrehajtásával.

Oradea, 1935. január 22.

Ilcusu Ioan tábornok

A 17-ik hadosztály és Oradea város helyőrségi parancsnoka.

Turturescu alezredes
a vezérkar főnöke.

— Postás bál, az oradeai kerülethez tartozó posta altisztek segélyező egyesülete 26-án este tartja meg évenként szokásos nagysikerű bálját a Katolikus kör összes helyiségében. Szeretettel el várják a nagyérdemű közönség szíves pártfogását a napoként örömmel várt postások báljának Rendező bizottsága.

Mozgósínházak műsora:

Apolló Mozgó
Szabad a csók.
Capitol Mozgó:
Doktor X.
Heyman Színház
Péter.
Omnia Mozgó
Az ordonánc.

APROHIRDETESEK

Felajánlom, akik ezüst-argyúak porcelánhoz tökéletesen értenek, küldjék le ajánlatukat, annak megjelölésével, hogy hol és meddig dolgoztak e szakmában és milyen órabért igényelnek. "Argintaria Banateana" Bucuresti, I. pasajul Victoriei No. 6 (Post Imobiliara.) 2417

Jó állapotban levő gyermekocsi olcsón eladó. Érdeklődni a megyei kórház felvételi osztályán. 2412

Elveszett nyolc nap előtt a str. Cipariu (Hódosi Miklós uccán) Vincze Sándor névre szóló munkakönyv. Megtaláló jutalmat kap a 26. szám alatt. 2416

Háztartásom vezetésére keresek olyan perfektil főzni tudó körültekintő, megbízható nőt, aki uri háztartást ellátni önállóan tud és aki házat otthonának tekint, nem csak átmeneti állomásnak. Ajánlatot, megbízható jellegre kiadókba kérek. 2387

Csalódott jellegre levél van a kiadóban. Mindenes, aki jól tud főzni, azonnal felvétetik Roxin, str. Miron Cristea 1. 2401

Jobb takarítónőt felveszek, bent lakással, Newyork-szálloda. 2409

Perfekt főzőnőt, takarítónő mellé azonnalra keresek. Cim a kiadóban. 2410

Jó családból való kifutó fiú és leány felvétetik. Aszódinál, Sas-palota. 2411

Az Erdélyi Magyarság terjesztésére keressük az ország minden városában és községében megbízható ügyes egyéneket. Ajánlatot kérünk a kiadóhivatalhoz intézni.

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA